

Náhrobní kámen Markéty Zvolské ze Starohlivic

Markéta († 1522) pocházela z rodu Návojů ze Starohlivic a stala se druhou manželkou majitele hlučínského panství Bernarda ze Zvole. Návojové měli v erbu pazour ptačí čili pařát, který se objevuje i jako klenot na vrcholu přilby s přikryvadly. Okolo se vine nápis znění: *Léta Božího tisícího pětistého dvacátého druhého v pátek po Božím vystoupení umřela urozená paní Markéta Zvolská: Starho Hlivic a tuto leží – proste za ni Pána Boha.*

Současný stav náhrobní desky Markéty Zvolské ze Starohlivic

Tento náhrobník se skládá ze dvou samostatných částí, které byly zhotoveny v naprosto jiném období. Zatímco kamenná deska s textem a erby pochází z 20. let 16. století, štuková profilovaná pasparta lemující náhrobník ze tří stran je evidentně mladší (18., 19. století?) a stylově příliš s plošným náhrobníkem nekoresponduje (bude ale během restaurování ponechána jako doklad vývoje dvojice renesančních náhrobníků v lodi kostela, pozn. aut.). Rozměr kamenné desky je 205 x 107 cm. štukové profilované lemování, bez spodní vodorovné části má rozměry 227 x 137 cm. Materiálem náhrobníku je hnědo béžový pískovec, zřejmě místní provenience. Centrální, dole umístěný reliéf zobrazuje rodový znak, korunovaný turnajským helmem s velice bohatými přikryvadly. Nad centrální erbovní deskou i pod ní je několikařádkový český text, v jednom řádku také po obou stranách. Náhrobník prodělal v minulosti množství ne příliš šťastných zásahů, především celoplošný nátěr šedou barvou v silné vrstvě, a to jak kamenný náhrobník, tak také štukový rám. Vrstva barvy je velice silná, místy krakelovatí, loupe se a odpadá, avšak pouze na malém procentu povrchu. Z větší části je barva ulpělá a navázaná do porézní struktury středně zrnitého pískovce, na jehož povrchovou vrstvu má neblahý vliv, kámen je pod barvou ohrožen erozí, drolí se a spráňuje.

V minulosti došlo k výrazným druhotným doplňkům kamenné desky, nejvíce v rozích a horní a spodní hraně, kde došlo k viditelně značným úbytkům původní hmoty. Ta byla nahrazena velmi tvrdou směsí na bázi šedého cementu, směsí značně tvrdou a neprodyšnou. Tyto druhotné doplňky jsou patrné a silně nekorespondují s použitým kamenným materiálem. K poškození a částečnému druhotnému doplnění došlo také v pasážích písma. Silně plasticky poškozen je také štukový rám, který končí dole bez vodorovné strany, de facto ve vzduchu. Rovněž tento mladší štukový rám je přetřen silnou vrstvou šedé barvy a také zde došlo k silnému plastickému poškození, díky němuž je patrná skladby především hrubějšího štku i cihlového jádra (kousky cihel).